

Kvalitetsvurdering af

Ærø Museum

2018

Indhold

Indhold.....	2
Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering	3
Fakta om Ærø Museum.....	5
Kvalitetsvurderingens fokusområder	6
Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse	6
Ressourcegrundlag	9
Forskning	14
Formidling	16
Samlingsvaretagelse	20
Museumslovens kapitel 8.....	24
Baggrund.....	26
1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Ærø Museum	26
2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger	27

Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering

Denne kvalitetsvurderingsrapport følger op på den daværende Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering af Ærø Museum i 2012. Rapporten gør status for udviklingen og kvaliteten af museets arbejde.

Det er Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Ærø Museums opgavevaretagelse er tilfredsstillende.

Museet har fulgt op på hovedparten af de forhold, der blev påpeget ved kvalitetsvurderingen i 2012. Der er sket en omfattende indsats med kvalificering af museets samlingsvaretagelse, herunder væsentlig forbedring af bevaringsforhold og overblik over samlingen. En vis udvikling og fornyelse af museets formidling og fagfællebedømt forskningsproduktion og publicering. Hertil kommer skærpelse af museets faglige profil, udarbejdelse af strategisk grundlag, handleplan for den samlede virksomhed og arbejdsplaner og politikker for den faglige opgavevaretagelse. Endvidere er der sket en organisatorisk tilpasning, en vis forbedring af museets ressourcemæssige grundlag og professionalisering af museets bestyrelse.

Museet arbejder målrettet med en fortsat kvalitativ udvikling af den samlede virksomhed. Der er fortsat en række udeståender, herunder særligt afklaring af museets rolle og ansvar i forhold til Søbygaard og videreudvikling af museets formidlingsvirksomhed, som museet - i dialog med Ærø Kommune - har fokus på at få løst i nær fremtid. Derudover er museet fortsat udfordret af et meget spinkelt ressourcegrundlag og arbejder på at skabe et mere solidt fundament for museets fortsatte drift og udvikling.

Det er afgørende for museets videre udvikling, at der hurtigst muligt sker en afklaring af museets fortsatte involvering i Søbygaard, og at der fastholdes et vedvarende ledelsesmæssigt fokus på fremdriften i museets handle- og arbejdsplaner, herunder stram økonomistyring og -prioritering og udvikling af forretningsmodel(ler) for øget indtjening. Hertil kommer at fastholde og fortsat udvikle det gode samarbejde med Ærø Kommune og Marstal Søfartsmuseum og andre relevante parter.

Kvalitetsvurdering i 2012

Ærø Museum blev kvalitetsvurderet af Kulturstyrelsen i 2012. Det var styrelsens samlede vurdering, at Ærø Museums opgavevaretagelse ikke var tilfredsstillende. Styrelsen konstaterede bl.a., at museet ikke i tilstrækkelig grad levede op til de lovbestemte museumsfaglige forpligtelser vedrørende indsamling, bevaring, registrering og formidling inden for museets ansvarsområde. Forskningsproduktionen var særdeles lille, og museet rådede over et begrænset antal videnska-

belige medarbejdere til at løse de museumsfaglige opgaver. Museets økonomiske ressourcegrundlag var spinkelt med et ikke-statsligt tilskudsniveau, der ikke levede op til det nye forventede minimum i forslaget til ny museumslov.

Styrelsen anbefalede overordnet set:

- Væsentlige prioriteringer, hvis Ærø Museum skulle leve op til museumslovens krav og forpligtelser.
- At Ærø Museum og Ærø Kommune skulle afklare, om der fortsat var et ønske om at opretholde en statsanerkendelse med de krav og forpligtelser, det indebærer i forhold til museumsloven, da museets ressourcegrundlag ikke var tilstrækkeligt til at varetage driften af museets mange afdelinger på et tilstrækkeligt kvalitativt niveau.

[Kvalitetsvurderingsrapporten fra 2012 kan læses her](#)

Der er siden denne kvalitetsvurdering sket en væsentlig udvikling i både de lovmæssige krav (ny museumslov fra 2012) og de kvalitative standarder for museernes virksomhed (bl.a. div. udredninger, strategier mv., der sætter mål for museernes faglige opgavevaretagelse, organisation og ledelse). Der er tale om krav og standarder om øget økonomisk og faglig bæredygtighed og professionalisering af den samlede museumsvirksomhed, som har ændret Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for vurdering af museernes virksomhed. Styrelsens dokument "Krav og anbefalinger til statsanerkendte museer" afspejler disse ændringer.

Denne opfølgning på kvalitetsvurderingen i 2012 skal ses på baggrund heraf.

Fakta om Ærø Museum

Ærø Museum er et statsanerkendt kulturhistorisk museum med ansvar for nyere tids kulturhistorie i Ærø Kommune. Museets fokusområder er øens kulturlandskab og øboers særlige levevilkår, herunder handel, industri og købstadshistorie og Ærø som en del af hertugdømmet Slesvig. Arkæologi Sydfyn varetager det arkæologiske ansvar i Ærø Kommune.

Ærø Museum er en selvejende institution. Det blev oprettet i 1910 og statsanerkendt i 1963.

Museet har tre besøgssteder med udstillinger. Museet råder over tre magasinlokaliteter. Museets administration har til huse i Dommergården.

Besøgsstederne er:

- Ærøskøbing Bymuseum
- Hammerichs Hus
- Søbygaard

Ærø Kommune er museets hovedtilskudsyder.

Nøgletal for museet 2017

- Museets samlede omsætning var på 4,1 mio. kr.
- Museet rådede over 6,2 årsværk, heraf 3,1 videnskabelige årsværk.
- Museet havde 10.641 brugere.
- Museets to støtteforeninger havde tilsammen ca. 700 medlemmer.

Kvalitetsvurderingens fokusområder

Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse

I kvalitetsvurderingen i 2012 anbefalede styrelsen:

- at museet med udgangspunkt i sin vedtægtsbestemte faglige profil, mission og vision udarbejdede en samlet strategi og handlingsplan, som satte museet i stand til at omsætte det faglige fokus i ansvarsområdet til praksis. Strategien skulle sikre sammenhæng i museets faglige opgavevaretagelse og beskrive prioriteringen af de organisatoriske og ressourcemæssige forhold, som kunne understøtte realiseringen af museets mission, vision og faglige målsætninger.
- at bestyrelsen for Ærø Museum fulgte Kulturministeriets anbefalinger om god ledelse, herunder at bestyrelsen løbende vurderede sin sammensætning og hvilke kompetencer, den skulle råde over for bedst muligt at kunne understøtte en professionel og kvalitativ udvikling af museet.

Kvalitetsvurderingen i 2018:

a. Arbejdsgrundlag

- Ærø Museum har i henhold til museets vedtægter ansvar for nyere tids kulturhistorie i Ærø Kommune. Vedtægterne er sidst revideret i april 2018. Det vedtægtsbestemte ansvarsområde er afgrænset overordnet i forhold til tid, emne og geografi og med særligt fokus på øens kulturlandskab og øboers særlige levevilkår, herunder handel, industri og købstadshistorie samt Ærø som en del af hertugdømmet Slesvig.
- Vedtægterne afspejler ikke gældende driftstilskudslov og museumslov.
- Museet har formuleret et strategisk grundlag i form af mission og vision og udarbejdet en 4-årig handleplan for den samlede virksomhed. Handleplanen 2019-22 er udmøntet i en flerårig arbejdsplan for at sikre dens realisering. Handleplan og arbejdsplan er sat i relation til museets organisation og ressourcer. Fremdriften i mål og planer evalueres hvert år gennem en dialog med museets bestyrelse.
- Der er i 2011 indgået en samarbejdsaftale mellem museet, Den selvejende institution Søbygaard, og Ærø Kommune, der indebærer, at museet har ansvaret for den daglige drift af Søbygaard og formidling på stedet.
- Ærø Kommune er tilfreds med museets opgavevaretagelse, og er i løbende dialog med museet om kommunens forventninger til museets opgavevaretagelse og udviklingsfokus. Som resultat heraf har kommunen bl.a. afsat midler til at udarbejde en forretningsplan for Søbygaard med fokus på at sikre en fremadrettet løsning for stedet, herunder afklaring af museets rolle og ansvar. Kommunen er opmærksom på, at museets ressourcegrundlag er spinkelt i forhold

til at varetage driftsopgaven på Søbygaard. Samtidig ønsker kommunen at bevare den offentlige adgang til Søbygaard.

- Der har i perioden fra kvalitetsvurderingen i 2012 til 2016 været gennemført en række processer med henblik på præcisering og afklaring af museets fremtidige virke, herunder mission- og visionsproces og fusionsproces med Marstal Søfartsmuseum. Missions- og visionsarbejdet er siden 2013 løbende videreudviklet. Overvejelser om fusion mellem de to museer er sat i bero. Ærø Kommunes kommunalbestyrelse besluttede den 10/2 2016 at forpligte Marstal Søfartsmuseum og Ærø Museum til at indgå i ligeværdigt samarbejde om f.eks. forskning, administration, magasinforhold og formidling. Der er ikke fastsat konkrete mål for eller indgået aftale om museernes imødekommelse af denne beslutning, og der følges ikke systematisk op herpå.
- Ærø Museum oplyser, at de to museer indtil videre har samarbejdet om konkrete forsknings- og formidlingsprojekter, og at der er stadig mere dialog mellem museerne om relevante samarbejdsområder.

b. Organisation

- Museets organisation er ikke inddelt i særskilte afdelinger.
- Der er sket en tilpasning af museets organisation i form af udskillelse af et besøgssted - Flakske Peters Hus, jf. nærmere herom i afsnit om bygninger nedenfor.
- Der er tilknyttet to venneforeninger til museet, som har forskellige formål. Disse forskellige interessentforhold er afspejlet i museets bestyrelse.

c. Ledelse

- Museets bestyrelse består af syv medlemmer. Et medlem er udpeget af foreningen Ærø Museums Venner. Et medlem er udpeget i fællesskab af foreningen Søbygaards Venner og den selvejende Institution Søbygaard. Et medlem er udpeget af Ærø Kommune. Museets vedtægter er ændret i 2018, så bestyrelsen kan udpege fire medlemmer på baggrund af særlige professionelle kompetencer. Pt er der udpeget to af de fire medlemmer. Kommunens bestyrelsesmedlem udpeges for fire år. De øvrige medlemmer udpeges for 2 år.
- Bestyrelsen vurderer løbende, hvilke kompetencer den skal råde over for bedst muligt at kunne understøtte en professionel og kvalitativ udvikling af museet.
- Bestyrelsen evaluerer årligt museets arbejdsgrundlag og fremdriften i strategi og planer og eget arbejde og samarbejdet med museets leder.
- Bestyrelsen består af to kvinder og seks mænd. Gennemsnitsalderen er 68 år.

Det er tilfredsstillende:

- at museet med afsæt i en relevant og afgrænset faglig profil har udarbejdet strategisk grundlag, handlingsplan for den samlede virksomhed og fler-årig arbejdsplan, hvis fremdrift og realisering årligt evalueres af museets ledelse.
- at der er sket en professionalisering af museets bestyrelse, og hvor sammensætningen hovedsagelig sker på baggrund af professionelle kompetencer. Sammensætningen afspejler fortsat visse interessentforhold.
- at museet indgår i samarbejder med Marstal Søfartsmuseum og har et tæt og velfungerende samarbejde med Ærø Kommune.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets vedtægter ikke afspejler gældende museumslov og driftstilskudslov.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet ved først givende lejlighed reviderer sine vedtægter, så de afspejler gældende lovgivning.
 - at museets bestyrelse prioriterer at få udpeget de to ekstra medlemmer på baggrund af relevante professionelle kompetencer.
 - at museet i dialog med Marstal Søfartsmuseum og Ærø Kommune overvejer yderligere relevante samarbejdsområder med henblik på en fortsat kvalitativ og professionel udvikling af museernes opgavevaretagelse og optimering af ressourceanvendelsen.
-

Ressourcegrundlag

I kvalitetsvurderingen 2012 anbefalede styrelsen:

- at museet i samarbejde med Ærø Kommune overvejede, hvordan der kunne tilvejebringes et mere bæredygtigt økonomisk ressourcegrundlag, der gjorde det muligt at oppebære et statsligt driftstilskud i fremtiden, og at museets årlige regnskab blev bragt i balance.
- at museet sikrede, at der var tilstrækkeligt videnskabeligt personale til rådighed til at løse de museumsfaglige opgaver.
- at museet tog stilling til, hvordan museets forskellige udstillingsadresser bedst understøttede museets videre udvikling, herunder de enkelte bygningers anvendelse og betydning for museets samlede ansvarsområde, og at museet udarbejdede en vedligeholdelsesplan for bygningerne, herunder en plan for finansieringen af de løbende udgifter.

Kvalitetsvurderingen 2018:

a. Økonomi

- Museets samlede indtægter i 2017 var på 4,1 mio. kr. Indtægterne fordeler sig således:
 - Tilskud fra staten: 1,4 mio. kr.
 - Tilskud fra kommune: 1,8 mio. kr.
 - Ikke-offentlige tilskud: 0,3 mio. kr.
 - Egenindtjening: 0,6 mio. kr.

Museet har i de senere år arbejdet på at skabe et mere solidt fundament for museet, særligt i forhold til økonomi, personaleressourcer og bygningsdrift.

Staten har i 2015-18 ydet Ærø Museum et ekstraordinært årligt driftstilskud på 0,4 mio. kr., med henblik på, at der skulle ske en væsentlig forbedring af museets opgaveløsning, hvis museet skulle fortsætte som statsanerkendt museum efter 2018. Det ekstraordinære statslige tilskud var betinget af et tilsvarende supplerende tilskud til museet fra Ærø Kommune. Dette med henblik på opfyldelse af kravet i museumsloven om et ikke-statsligt tilskudsgrundlag på mindst 2 mio. kr. Kommunen har foreløbig truffet beslutning om fortsat at yde det ekstraordinære tilskud til museet på 0,4 mio. kr. i 2019.

Af det samlede årlige kommunale tilskud ydes 370.000 kr. ekstraordinært til udgifter relateret Søbygaard, herunder er 170.000 kr. øremærket driftsudgifter på Søbygaard. Museet oplyser, at beløbet ikke er tilstrækkeligt til at varetage opgaverne på et tilfredsstillende niveau. 200.000 kr. er øremærket kultur- og naturformidling ved Søbygaard. Ærø Kommune stiller omkostningsfrit en pedel til museets rådighed.

Museet modtog i 2017 tilsagn om fondsstøtte i 2018 på i alt 3,9 mio. kr. til etablering af ny udstilling i bymuseet, og kommunen bevilligede et rente- og afdragsfrit lån på 750.000 kr. til udstillingens realisering. Museets ikke-statslige tilskud var i 2011 på 1,99 mio. kr. Det ikke-statslige tilskud var i gennemsnit på 2,2 mio. kr. årligt i 2015-17.

Museets samlede indtægter på 4,1 mio. kr. svarer til det femte laveste indtægtsgrundlag blandt de 97 statsanerkendte museer i Danmark. Ærø Kommunes tilskud pr. indbygger er det andet højeste på landsplan med 295 kr. pr. indbygger. Et tilsvarende tilskud pr. indbygger ydes også til Marstal Søfartsmuseum.

Museets entreindtægter er faldende. Fra 2016 – 2017 er der sket et fald i entreindtægter på 24 %. Entreindtægterne var i 2017 på 352.000 kr., heraf 250.000 kr. fra Søbygaard.

Museets regnskab for 2017 viser, at museet havde en samlet gældsforpligtigelse på 1,4 mio. kr., der består af en kortfristet gæld på 0,4 mio. kr., en langfristet gæld på 1 mio. kr. Museet har en egenkapital på godt 0,7 mio. kr. og en likvid beholdning på godt 0,8 mio. kr. Den langfristede gæld skyldes et lån fra Foreningen Ærø Museums Venner, som er indgået i forbindelse med købet af museets nuværende administrationsbygning. Gælden skal indfries ved salg af bygningen.

Driftsøkonomien er aktuelt i balance, men er fortsat spinkel og sårbar. Kommunens ekstraordinære tilskud til museet udløber indtil videre med udgangen af 2019, hvorefter museet vil være afhængig af nye ikke-statslige tilskud fra 2020 for at kunne leve op til lovens minimumstilskudsgrundlag. Dette kræver stram økonomistyring og -prioritering og fokus på øget indtjening og ekstern finansiering. Museet er opmærksom på, at museets videre drift og udvikling er afhængig af ekstern finansiering til udviklingsprojekter, der skal vende udviklingen til øget egenindtjening.

b. Medarbejdere

- Museet rådede i 2017 over 6,2 fastansatte årsværk, heraf 3,1 videnskabelige årsværk -, én med ph.d.-grad og én i gang med ph.d.-studie. Af de fastansatte årsværk er 0,81 ansat i fleksjobs eller lignende ordninger. I 2011 rådede museet over 3,7 fastansatte årsværk, hvoraf 1,9 var videnskabelige medarbejdere, heraf ingen på ph.d.-niveau.
- Bestyrelsen har i 2017 ansat ny leder med ph.d. grad og yderligere en akademisk museumsinspektør.
- Museet har fokus på, at personalet samlet set besidder de nødvendige kompetencer og kvalifikationer.
- Museets arbejde understøttes af ca. 35 frivillige svarende til ca. 1 årsværk. De frivillige yder en indsats som museumsværter og med praktisk hjælp, og der er etableret en frivilligruppe,

der er oplært i rengøring af museumsgenstande. Antallet af frivillige på museets afdelinger i Ærøskøbing er stigende, men faldende på Søbygaard.

- Museets arbejde understøttes derudover af to museumsforeninger, der i 2017 havde ca. 700 medlemmer tilsammen, svarende til ca. 11 % af befolkningen på Ærø. Ærø Museums Venner virker som støtteforening for Ærø Museums besøgssteder i Ærøskøbing. Foreningen Søbygaards Venner støtter op om aktiviteter på Søbygaard. Derudover samarbejder museet med andre relevante foreninger, herunder Ærøskøbing Byhistoriske Forening, der har som sit primære formål at bevare den gamle bydel i Ærøskøbing.

c. Bygninger

- Museet råder over tre besøgssteder. Søbygaard, der er ejet af den selvejende institution Søbygaard. Hammerichs Hus og Ærøskøbing Bymuseum, der er ejet af Foreningen Ærø Museums Venner. Museet lejer sig ind i disse bygninger, der alle er fredede, for et symbolsk beløb, mod at være forpligtet på udvendig og indvendig vedligeholdelse. Dommergården ejes af museet og huser museets administration, foredragslokale, arkiv, håndbogsbibliotek og nyindrettet magasin.
- I 2015 blev besøgsstedet Flaske Peters Hus i den fredede bygning Smedegade 22 udskilt fra museet til Foreningen Flaske Peters Mindestue. Ærø Museum har forsat det museumsfaglige ansvar for Flaske Peters samling, der fortsat udstilles i bygningen.
- Museet råder i dag over tre magasinlokalteter. Der er i perioden afviklet tre uegnede magasiner.
- I 2017 udgjorde museets udgifter til bygningsdrift og -vedligehold 20,5 % af museets samlede udgifter. I 2011 svarede udgiften til 10,4 % af museets samlede udgifter.
- Den selvejende institution Søbygaard har ansvaret for at tilvejebringe eksterne midler til restaurerings- og istandsættelsesprojekter ved Søbygaard. Dette er lykkedes et langt stykke ad vejen. Slots- og Kulturstyrelsen har tillige støttet visse restaureringsprojekter. Der udestår fortsat en række større istandsættelsesprojekter, der endnu ikke er projekteret og finansieret. Museet oplyser, at de afsatte ressourcer til vedligehold af Søbygaard ikke dækker behovet.
- Museets øvrige bygningsmasse fremstår vedligeholdte. Museet har tilvejebragt ekstern finansiering til en renovering af udstillingslokalerne i bymuseet som led i etablering af ny udstilling.
- Der foreligger ikke en samlet, prioriteret vedligeholdelsesplan for museets bygninger. Slots- og Kulturstyrelsen har i 2016 i forlængelse af den nationale gennemgang af fredede bygninger givet tilsagn om støtte til Den selvejende institution Søbygaard til udarbejdelse af en handlingsplan for prioritering af opgaver ved den udvendige vedligeholdelse af Søbygaard. Handlingsplanen er endnu ikke udarbejdet.

- Spørgsmålet om Ærø Museums fortsatte rolle og ansvar i forhold til Søbygaard drøftes aktuelt med Ærø Kommune. Et arbejde med udvikling af en forretningsplan for Søbygaard er igangsat og forventes afsluttet ultimo 2019. I arbejdet indgår tillige stillingtagen til museets fortsatte involvering, herunder vurdering af konsekvenser for museets økonomi mv.
-

Det er tilfredsstillende:

- at museet har forbedret sit økonomiske driftsgrundlag – om end det fortsat er spinkelt og sårbart
- at Ærø Kommune – i forhold til kommunens indbyggertal – i væsentligt omfang understøtter museets drift og udvikling.
- at museet har tilvejebragt ekstern finansiering til nødvendige udviklingsprojekter, og at museet kontinuerligt har fokus på og arbejder for at skabe et mere solidt økonomisk fundament for museet.
- at der er sket en forøgelse i antal fastansatte, videnskabelige årsværk, herunder på ph.d. niveau.
- at museets arbejde - i forhold til kommunens indbyggertal - understøttes af et stort antal medlemmer i museums- og venneforeningerne og frivillige, der udgør en væsentlig ressource for museet, og hvis indsats organiseres af museet med fastsatte retningslinjer mv.
- at museet har taget stilling til, hvordan museets samlede bygningsmasse bedst understøtter museets videre udvikling og foreløbig har kunnet udskille udstillingsbygning og ikke-egnede magasiner fra museet.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet aktuelt i budget for 2020 og frem ikke har sikkerhed for at kunne opfylde kravet for ikke-statsligt tilskudsgrundlag.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museets ressourceforbrug på bygninger udgør 20,5 % af museets samlede udgifter, at denne ressourceandel er fordoblet i forhold til 2011 og ikke dækker behovet.
- at museet har vedligeholdelsesforpligtelsen på bygninger, som museet ikke selv ejer, og at der ikke foreligger en plan for den samlede vedligeholdelsesopgave og finansiering heraf. Særligt fordi hovedparten er fredede bygninger, hvilket stiller særlige krav i forbindelse med bygningsvedligehold og -reovering.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet i dialog med kommunen prioriterer, at der hurtigst muligt sker en afklaring af museets fortsatte involvering i Søbygaard.
 - at museet fortsat arbejder for at nedbringe udgifter til bygningsdrift og generelt at skabe et mere solidt og stabilt fundament for museet, herunder særligt i forhold til økonomi og bygningsdrift. Der synes at være et potentiale for øget forretningsudvikling med henblik på øget egenindtjening.
 - at museet i samråd med bygningsejerne udarbejder en vedligeholdelsesplan for den samlede bygningsmasse, herunder en plan for finansieringen af de løbende udgifter.
 - at museet fortsat prioriterer fastansættelse af tilstrækkeligt videnskabeligt personale til drift og udvikling af de museumsfaglige opgaver.
-

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og stille sin viden til rådighed for omverdenen. Museets forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til museets ansvarsområde.

I kvalitetsvurderingen 2012 anbefalede styrelsen:

- at museet udarbejdede en forskningsstrategi for museets samlede ansvarsområde. Strategien skulle omfatte en plan for, hvordan museet ville afsætte ressourcer til forskning, og en plan for, hvordan museet ville indgå i relevante faglige miljøer og samarbejder med andre museer og vidensinstitutioner om varetagelse af forskningsopgaven.
- at museet prioriterede, at det videnskabelige personale fik tid og mulighed for at forske.
- at museet sikrede, at museets forskning blev publiceret i relevante fagfællebedømte medier nationalt og internationalt.

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Museet har indsendt en oversigt over sine forsknings- og formidlingspublikationer for perioden 2012-18. Slots- og Kulturstyrelsen forholder sig normalt alene til konkret forskningsproduktion og -publicering de seneste fire hele kalenderår. I perioden 2014-17 har museet produceret tre forskningsarbejder inden for sit ansvarsområde. Ingen af disse er fagfællebedømte, og de er alle publiceret i museets årbog. I 2018 er tre fagfællebedømte forskningsarbejder publiceret i differentierede typer af publikationer og i relevante medier nationalt. Museet har i sin forskningsplan tilrettelagt og afsat ressourcer til en løbende fagfællebedømt produktion og publicering inden for sit ansvarsområde.
- Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder om sin forskning, og evaluerer, om udbyttet af forskningsindsatsen står mål med de anvendte ressourcer.
- Museet har en nedskrevet plan for den samlede forskningsindsats, som omfatter mål for forskningens kvalitet, organisering, publicering, formidling, samarbejder, forskningstid, ressourceanvendelse og kvalitetssikring. Forskningsplanen er udmøntet i konkrete forskningsprojekter for årene 2017-20.

Det er tilfredsstillende:

- at museet i 2017/2018 har påbegyndt produktion og publicering af fagfællebedømt forskning inden for museets ansvarsområde, og at der er tilrettelagt plan for og afsat ressourcer til en løbende fagfællebedømt forskningsproduktion og -publicering.
- at museet på baggrund af en skærpet faglig profil har udarbejdet en forskningsplan, der bidrager til en mere tydelig forskningsprofil for museet, og som sætter mål for forskningens kvalitet og en løbende produktion og publicering.
- at museet prioriterer, at det videnskabelige personale får tid og mulighed for at forske.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museet ikke har publiceret fagfællebedømt forskning i perioden frem til 2017.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet fastholder og videreudvikler den forskningsindsats, der er påbegyndt i 2017/18, og fortsat prioriterer at afsætte nødvendige ressourcer til forskning.
 - at museet har fokus på at publicere sin forskning i forskellige typer af publikationer og i fagfællebedømte medier nationalt men også internationalt og indgå i relevante faglige miljøer og samarbejder med andre museer og vidensinstitutioner om varetagelse af forskningsopgaven.
-

Formidling

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for offentligheden. Gennem formidling bringer museet sin forskningsbaserede viden i spil i institutionen, i forhold til borgerne og det omgivende samfund.

I kvalitetsvurderingen i 2012 anbefalede styrelsen bl.a:

- at museet udarbejdede en strategi for museets samlede formidlingsindsats inden for museets ansvarsområde, og at strategien bidrog til en moderniseret formidling, herunder en differentiering i forhold til forskellige brugergrupper og i forhold til brug af forskellige, tidssvarende formidlingsformer.
- at museet udarbejdede flere undervisningstilbud tilpasset trinmål og læreplaner, og inden for museets ansvarsområde. Undervisningstilbuddene skulle tilgængeliggøres på museets hjemmeside og på undervisningsministeriets nationale platform, E-museum.
- at museet i højere grad deltog i den nationale brugerundersøgelse og inddrog resultaterne i sin formidlingsstrategi.

Kvalitetsvurderingen 2018:

a. Formidling

- Museet har skærpet sin faglige profil og målrettet formidlingen i strategi, udstillingsplaner og -aktiviteter.
- Museets formidling tager afsæt i tre besøgssteder. Formidlingen sker gennem udstillinger, events, aktivitetsdage, byvandring, formidling i landskabet, omvisninger, levendegørelse, foredrag, infofoldere, publikationer og via hjemmeside, sociale medier mv.
- Museets udstillinger varierer i kvalitet fra utidssvarende formidling uden brug af differentierede formidlingsformer på Søbygaard og traditionel formidling af billedhuggeren Gunnar Hammerichs interiører og samling af rariteter i Hammerichs Hus med sparsom fornyelse siden etableringen til helt nyudviklet permanent udstilling i bymuseet om Ærøskøbing kulturhistorie, der åbner i begyndelsen af 2019, og som tillige skal udgøre et formidlingsmæssigt afsæt til "det store museum" – selve Ærøskøbing byrum og museets øvrige formidlingsaktiviteter og udstillingssteder med brug af forskellige formidlingsformer. Bymuseet har været lukket pga. ombygning i 2018.
- Søbygaard er fortsat klimamæssigt uegnet til udstilling af museumsgenstande. Museet har i 2017 vist to særudstillinger (plancheutstillinger) på Søbygaard. Museet har tilknyttet en kultur- og naturvejleder, som formidler herregårdens omgivende natur gennem projektet: Kys frøen. Foreningen Søbygaards Venner arrangerer koncerter i Søbygaards avlsbygninger. Museet har forskellige overvejelser og planer for udvikling af formidlingen på Søbygaard, herunder bl.a. i samarbejde med kommunens tekniske afdeling at udvikle en turguide om området omkring Søbygaard med brug af trykte og digitale medier, og på sigt etablere en fast udstilling

i hovedbygningen og rum til skiftende kulturhistoriske særudstillinger, under forudsætning af, at bygningens indeklima gøres egnet til udstilling af museumsgenstande. Planerne er ikke nærmere konkretiserede eller finansierede, og skal ses i sammenhæng med det iværksatte arbejde om udvikling af forretningsplan for Søbygaard og museets fortsatte involvering på stedet.

- I 2017 gennemførte museet 59 arrangementer på museets besøgssteder og 16 arrangementer uden for museet.
- Museets frivillige understøtter og bidrager i væsentligt omfang til museets formidlingsaktiviteter.
- Museets web oplyser om museet, herunder om praktiske forhold for besøgende og om museets formidling. Der er ikke interaktive elementer på hjemmesiden. Det er museets plan at udvikle nyt website, der skal forbinde den nye basisudstilling i bymuseet med museets øvrige formidling og markedsføring.
- Museet har en nedskrevet strategi for den samlede formidlingsindsats og prioriteret udstillingsplan for årene 2017-20, herunder at museet skal skabe samarbejder med erhvervsdrivende i Ærøskøbing, hvor der skabes nye tiltag med et museumsfagligt og formidlingsmæssigt udgangspunkt og et forretningsmæssigt potentiale for museet og de erhvervsdrivende.
- Museet anvender resultaterne af den nationale brugerundersøgelse i udviklingen af sin formidling og indgår i relevante faglige netværk med henblik på erfaringsudveksling, vidensdeling og udvikling af museets formidling.
- Ærø Kommune oplyser, at kommunen er i en tæt og løbende dialog med museet, hvilket afspejler sig i museets handlingsplan for 2019-22, hvor der bl.a. er fokus på en styrket forskningsformidling og et øget samarbejde med øens skoler om læringsforløb for kommunens elever.

b. Undervisning

- Museet har forskellige tilbud til skoleklasser i form af rundvisning på museets besøgssteder eller byvandring i Ærøskøbing.
- Museet har undervisningstilbud på Lejrskoleportalen.dk, der dækker det Sydfynske Øhav. Oplysningerne på portalen skal opdateres. Museet modtager pt ikke lejrskolehold.
- Museet har ikke skriftlige aftaler med undervisningssektoren og har ikke annoncerede undervisningstilbud, som er koordinerede med trinmål og læreplaner. Der foreligger ikke tilgængeligt undervisningsmateriale, og museet har ikke tilbud på Den Nationale Skoletjeneste.
- Museet oplyser, at 10 skoleklasser benyttede sig af museets tilbud i 2017 fordelt på 8 grundskoleklasser og 2 klasser fra ungdomsuddannelserne. Ingen hold fra andre uddannelser deltog i museets undervisningsaktiviteter, og ingen hold fra daginstitutioner deltog i museets formidlingsaktiviteter. 1 elev har modtaget museets vejledning i forbindelse med projektarbejde.

- Museet har i 2017 igangsat et samarbejde med skoleforvaltningen, de to grundskoler på øen og Marstal Søfartsmuseum med henblik på at udvikle en skoletjeneste. P.g.a. manglende interesse fra skolernes side er projektet pt. stillet i bero. Ærø Museum og Marstal Søfartsmuseum er enige om, at der skal etableres et samarbejde på skoleområdet, men i en ny form end oprindeligt planlagt. Ærø Museum genoptager samarbejdet herom, når den nye udstilling i Bymuseet er på plads.
- Museet har ingen fastansatte medarbejdere med en kompetencegivende uddannelse inden for formidling eller undervisning.

c. Museets brugere

- Museets oplyser, at der i 2017 var i alt 9.700 brugere på museet. Disse fordeler sig således: Søbygaard: 7.574 (2011: 11.845), Ærøskøbing Museum: 1.568 (2011: 2.667), Hammerichs Hus: 560 (2011: 1.252), og 939 deltog i museets annoncerede arrangementer.
- Museet oplyser, at antal brugere toppede med 25.952 betalende gæster i 2010. Alle besøgssteder har siden da oplevet et fald i antal brugere. Fra 2016 er der sket et fald på 21 % fra 12.308 brugere i 2016 til 9.700 i 2017. En del af faldet i besøgstal skyldes udskillelse af Flaske-Peters Samling som besøgssted fra museet. I 2011 havde museet i alt 24.791 brugere, heraf 6.371 på Flaske-Peters Samling.
- 25.000 besøgte museets hjemmeside i 2017.
- Museet oplyser, at Ærø besøges af 200.000-250.000 turister årligt.
- Museet deltog i den nationale brugerundersøgelse i 2017. Undersøgelsen viser, at museets brugere vurderer museumsoplevelsen lavere (7,8) end gennemsnittet for landets museer (8,5) på en skala fra 1-10. Villigheden til at anbefale museet til andre er kun på 28, hvor gennemsnittet for alle museer er på 54 (på en skala fra -100 – 100). 12 % af museets brugere er unge ml. 14-29 år, hvor gennemsnittet for alle museer er 23 %. 46 % af museets brugere er mellem 50-69 år, hvor gennemsnittet for museerne er 35 %. Stort set alle museets brugere er fra Danmark (96 %).

Det er tilfredsstillende:

- at museet har skærpet sin faglige profil og med afsæt heri har udarbejdet strategi for sin formidling, udmøntet i årlige handlingsplaner.
- at museet har tilvejebragt midler til udvikling af ny udstilling i bymuseet, der åbner om få måneder.
- at museet deltager i den nationale brugerundersøgelse, og anvender resultaterne af brugerundersøgelsen i udviklingen af sin formidling.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet har haft et betydeligt fald i antal brugere.
- at museet ikke har undervisningstilbud tilpasset trinmål og læreplaner.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at der ikke er sket udvikling af museets formidling på Søbygaard, og at lokalerne fortsat er klimamæssigt uegnet til udstilling af museumsgenstande.
- at der ikke i et større omfang er sket udvikling af undervisningstilbud.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at der hurtigst muligt sker en afklaring af museets involvering på Søbygaard med henblik på at kunne iværksætte nødvendige og relevante tiltag til udvikling af museets formidling.
 - at museet prioriterer at udarbejde undervisningstilbud, der er tilpasset trinmål og læreplaner i samarbejde med relevante parter.
 - at museet fortsat udvikler sin formidlingsvirksomhed, herunder en differentiering i forhold til forskellige brugergrupper og i forhold til brug af forskellige, tidssvarende formidlingsformer.
 - at museet fortsat prioriterer at deltage i den nationale brugerundersøgelse og på baggrund af øget viden om brugerne fortsat arbejder for at øge besøgstallet.
-

Samlingsvaretagelse

I kvalitetsvurderingen i 2012 anbefalede styrelsen:

- at museet udarbejdede en indsamlingspolitik, der sikrede, at museet førte en aktiv, restriktiv og fagligt reflekteret indsamlingspraksis inden for sit ansvarsområde.
- at museet prioriterede at gennemføre en samlingsgennemgang med henblik på at skabe overblik over samlingen.
- at museet som led i en samlingsgennemgang foretog en udskillelse fra samlingen med henblik på at fokusere samlingen på de dele, der havde forsknings- og formidlingsmæssig værdi i forhold til museets ansvarsområde og fokusområder.
- at museet med udgangspunkt i bevaringscenterets rapport og anbefalinger, udarbejdede en prioriteret plan for samlingens bevaring, herunder både den præventive og udbedrende bevaringsindsats.
- at museet fortsat indgik i drøftelserne om etableringen af et fællesmagasin på Fyn.
- at museet prioriterede de nødvendige ressourcer til bevaringsarbejdet.

a. Indsamling

Museet er forpligtet til systematisk at indsamle genstande og anden dokumentation inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være baseret på en aktiv, men restriktiv praksis, der udspringer af museets forskning.

Kvalitetsvurdering 2018:

- Museets samling omfatter ca. 16.456 inventarnumre.
- Museet har en nedskrevet politik og retningslinjer for sin indsamling, der sikrer en restriktiv, men aktiv og fagligt reflekteret praksis knyttet til museets forskning og formidling. Der er udformet en indkomstseddel, herunder med indkomstkvittering til giver med nødvendige oplysninger.
- Museet koordinerer sin indsamling med andre museer, og indgår i faglige netværk og samarbejder om indsamling og udviklingen heraf, herunder bl.a. i regi af puljesamarbejder.
- I 2017 blev der optaget 17 genstande i samlingen. Fem genstande var indsamlet i relation til museets forskning.
- Der blev udskilt 2 genstande.

b. Registrering & Indberetning

Museet er forpligtet til at registrere og indberette sin samling til de centrale kulturarvsregistre: Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark (KiD). Registreringen skal ske efter fastlagte standarder, der muliggør udveksling af data nationalt og internationalt.

Kvalitetsvurderingen i 2018:

- Museet har gennemført en samlingsgennemgang og skabt overblik over sin samling.
- 99 % af museets samling er fuldt registreret og 99 % heraf er indberettet til centralregisteret Museernes Samlinger.
- Museet har udarbejdet retningslinjer for sit registreringsarbejde, herunder dokumentation for museets registreringspraksis og -historik, og museet angiver en museumsfaglig begrundelse for indsamlingen som en del af registreringen.
- Museet råder over personale med relevant registreringskompetence, der også indgår i relevant fagligt netværk om samlingsarbejdet.

c. Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden. Bevaringsarbejdet består af såvel en præventiv som udbedrende indsats i forhold til samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter museets magasinering, sikring, tilsyn og konservering af samlingerne.

Kvalitetsvurderingen i 2018

- Det fremgår af den eksterne konserveringsfaglige vurdering foretaget af Bevaringscenter Fyn som led i kvalitetsvurderingen i 2018, at museets bevaringsforhold og samlingens overordnede tilstand er stærkt forbedret siden 2012. Styrelsen kan genkende dette billede fra besigtigelsen.
- Museet har i perioden 2012-18 været i løbende dialog med bevaringscenteret om museets bevaringsforhold og gennemførelse af nødvendige forbedringstiltag. Museet udarbejdede i 2012 i samarbejde med bevaringscenteret en plan for en prioriteret bevaringsindsats med udgangspunkt i de bevaringsmæssige behov og museets ressourcemæssige rammer. Bevaringsplanen har efterfølgende dannet grundlag for museets handlingsplan for bevaringsområdet og er opdateret i 2016 og 2018.
- Der er i perioden afviklet tre uegnede magasiner, der er blevet erstattet med bedre egnede delvist klimastyrede rum. Museet råder i dag over tre magasinlokaliteter, hvor bevaringsforholdene overordnet og samlet set er acceptable.
- Der er foretaget en samlingsgennemgang og efterfølgende en kassationsproces med udskillelse af ca. 1200 genstande, der samlet set har løftet samlingens niveau betydeligt.
- Flere af udstillingsstederne er blevet opgraderet. Driften af Flaske Peters Samling og bygningen i Smedegade er overgået til Foreningen Flaske Peters Mindestue i 2015 med efterfølgende bygningsstandsættelse. Samlingen tilhører fortsat Ærø Museum, der har det museumsfaglige ansvar for samlingen og fører tilsyn hermed.

- Hammerichs Hus har gennemgået en gennemgribende rengøring i 2015 og en udbedrende, konserverende indsats. Der er etableret en frivilliggruppe, der er oplært af bevaringscentret i rengøring af museumsgenstande, og der er etableret rutiner for systematisk udluftning og årlig hovedrengøring, som de frivillige bidrager til.
- Bymuseet i Brogade har i 2018 været igennem en renovering af udstillingslokalerne med henblik på opsætning af ny permanent udstilling. Bag museet er der etableret en købstadshave fra ca. 1920. Haven holdes af frivillige.
- Søbygaard fremstår stort set uændret siden 2012, da de etablerede tiltag til forbedring af klimaforhold (søvarmeanlæg) ikke har medført mærkbar forbedring. Det konstateres i konserveratorrapporterne i 2012 og 2018, at bygningerne på Søbygaard ikke er egnede til magasiner eller udstillinger.
- Museet er generelt udfordret af at opbevare og præsentere samlinger i de historiske (fredede) bygninger, og der er fortsat visse udfordringer vedr. klima, rengøring, vedligehold, udbedrende konservering og systematisk skadedyrsmonitoring.
- I bevaringscenterets rapport anbefales på kort sigt bl.a. opgradering af rengøring, installation af skadedyrsmonitoring og affugtere, indsamling af klimadata, lysreduktion og optimering af genstandenes opstilling i enkelte magasinrum. Museet vurderer, at der er tale om relevante og ressourcemæssigt overkommelige tiltag, som vil blive iværksat hurtigst muligt.
- Bevaringscenteret anbefaler på længere sigt, at museet tager magasiner i brug, som alle kan opretholde de anbefalede værdier for klimaet, og hvor der ikke er forhøjet risiko for vand- og brandskader. Museet ønsker at genoptage drøftelser med andre museer i nærområdet, inkl. på Fyn med henblik på etablering af et fællesmagasin.
- Museet har i 2017 indberettet, at 83 % af samlingen er i henholdsvis formidlingsegnet (61 %) og stabiliseret (22 %) tilstand, og at 17 % er i henholdsvis behandlingskrævende (11 %) og svært skadet (6 %) tilstand. I 2012 var 48 % af samlingen i henholdsvis formidlingsegnet (32%) og stabiliseret tilstand (16%).
- Museet oplyser, at der er opsat tyverialarmer og brandalarmer med automatisk signaloverførsel. Anlæggene dækker hele samlingen. Museet fører regelmæssigt tilsyn med udstyr til brandbekæmpelse. Museet har ikke en værdiredningsplan, skriftlige retningslinjer for opsyn i udstillingerne og datasikkerhed.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet i løbende og tæt dialog med bevaringscenteret har prioriteret og gjort en markant indsats for at forbedre bevaringsforholdene, herunder afviklet dårlige magasiner, gennemført systematisk gennemgang af og udskillelse fra samlingen og nødvendige forbedringstiltag i både magasiner og udstillinger.

- at museet i samarbejde med Bevaringscenter Fyn har udarbejdet og følger en prioriteret plan for samlingens bevaring, der sættes i relation til museets ressourcemæssige forhold, herunder både den præventive og udbedrende bevaringsindsats.
- at en gruppe frivillige er oplært i at rengøre museumsgenstande, og at disse kompetencer anvendes målrettet af museet.

Det er tilfredsstillende:

- at museet er ajour med registrering og indberetning af hele samlingen.
- at der er sket en markant forbedring i samlingens tilstand, så over 80 % af museets samling er i henholdsvis formidlingseget og stabiliseret tilstand, og at museet inden for de givne rammer arbejder målrettet med bevaring for øje.
- at museet har strategi og handlingsplan for samlingsarbejdet og retningslinjer for indsamling og registrering, der sikrer en aktiv, restriktiv og fagligt reflekteret praksis, og har en registrator med de nødvendige kompetencer.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet ikke har udarbejdet værdiredningsplan, skriftlige retningslinjer for opsyn i udstillingerne og datasikkerhed.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museets udstillingslokaler på Søbygaard fortsat ikke er egnede til at udstille og opbevare museumsgenstande.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet med afsæt i den konserveringsfaglige vurdering iværksætter nødvendige tiltag for forbedring af bevaringsforhold i magasiner og udstillinger. Dette skal ses i sammenhæng med afklaring af museets involvering på Søbygaard.
- at museet prioriterer at få udarbejdet en værdiredningsplan og skriftlige retningslinjer for opsyn i udstillingerne og data-sikkerhed.
- at museet fortsat prioriterer at afsætte nødvendige ressourcer til bevaringsopgaven.

Museumslovens kapitel 8

De statsanerkendte kulturhistoriske museer skal gennem samarbejde med plan- og fredningsmyndighederne arbejde for, at væsentlige bevaringsværdier sikres for eftertiden.

I kvalitetsvurderingen i 2012 anbefalede styrelsen:

- at der blev udarbejdet en samarbejdsaftale mellem Ærø Kommune, Ærø Museum og Marstal Søfartsmuseum om fordelingen af ansvaret for museumslovens kapitel 8 mellem de to museer, og at museet fortsat udviklede sin rolle som aktør i den kommunale planlægning og udvikling.

Kvalitetsvurderingen 2018

- Der er i 2013 indgået en aftale mellem Ærø Kommune, Ærø Museum og Marstal Søfartsmuseum om fordelingen af ansvaret for museumslovens kapitel 8 mellem de to museer. I henhold til aftalen varetager Ærø Museum kapitel 8-opgaver inden for nyere tids kulturhistorie i Ærø Kommune. Når der er tale om havne- og sørelaterede forhold, inddrages Marstal Søfartsmuseum.
- Museet er repræsenteret i kommunens lokalplansudvalg og bygningsforbedringsudvalg og har et godt og formaliseret samarbejde med planforvaltningen i kommunen med løbende dialog, rådgivning og møder om kommunens arbejde med planstrategi, kommune- og lokalplaner.
- Museet oplever via de to udvalg at blive inddraget tidligt i planarbejdet, og oplever, at museets viden bliver anerkendt og brugt.
- Museet har ikke en nedskrevet strategi for kapitel 8 arbejdet og samarbejdet med kommunen.

Det er meget tilfredsstillende:

- at samarbejdet med kommunen er formaliseret gennem deltagelse i kommunens lokalplansudvalg og bygningsforbedringsudvalg, at museet har et godt samarbejde med planmyndighederne, og via den løbende dialog i udvalgene bliver inddraget tidligt i alle sager på planområdet, og oplever, at museets viden bliver anerkendt og brugt.

Det er tilfredsstillende:

- at der er indgået en aftale mellem Ærø Kommune, Ærø Museum og Marstal Søfartsmuseum om fordelingen af ansvaret for museumslovens kapitel 8 mellem de to museer.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets arbejde med forvaltning af den fysiske kulturarv ikke indgår i museets strategi for den samlede virksomhed.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet formulerer en strategi for det samlede arbejde med forvaltning af kapitel 8 arbejdet, og at museets mål og indsatser herfor indarbejdes i museets overordnede strategi for museets samlede virksomhed.
 - at museet fortsat udvikler sin rolle som aktør i den kommunale planlægning og udvikling, herunder fortsat prioriterer sin indsats i forhold til udviklingsfasen i kommunernes plan- og udviklingsarbejde, med henblik på at opnå den størst mulige effekt.
-

Baggrund

1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Ærø Museum

Kvalitetsvurderingsbesøget fandt sted den 24. oktober 2018.

Tilstede var:

Fra museet:

- Formand for bestyrelsen Nicolaj Friderichsen
- Næstformand for bestyrelsen Jørgen Otto Jørgensen
- Bestyrelsesmedlem Flemming Damgaard Larsen
- Bestyrelsesmedlem Peter Henningsen
- Museumsleder Kim Furdal
- Museumsinspektør Mikkel Kühl (under besigtigelsen af magasiner og udstillinger)

Fra Ærø Kommune:

- Borgmester Ole Wej Petersen
- Formand for Kultur- og Socialudvalget og medlem af museets bestyrelse Minna Henriksen
- Kommunaldirektør Allan Krogh Filtenborg
- Kultur- og Socialdirektør Kimma Vingaard Thomsen

Fra Slots- og Kulturstyrelsen:

- Chefkonsulent Kathrine Lehmann
- Specialkonsulent Lise-Lotte Bjerre

I forbindelse med besøget blev museets udstillinger, magasiner, administrationslokaler mv. besigtiget.

2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger

Kvalitetsvurderinger er en del af Slots- og Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte en kvalitativ og professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Slots- og Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven og de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Gennem de sidste femten år er der gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer bl.a. sig om:

- Udredningen om bevaring af kulturarven (Kulturministeriet, 2003)
- Udredning om museernes formidling (Kulturministeriet, 2006)
- Forskningsstrategi for Kulturministeriets område (Kulturministeriet, 2009)
- Internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed (Kulturministeriet, 2010)
- Den nationale brugerundersøgelse (Kulturstyrelsen, 2009-2014)
- God ledelse af selvejende kulturinstitutioner (Kulturministeriet, 2011)
- Udredning om fremtidens museumslandskab (Kulturministeriet, 2011)
- Kulturministeriets digitaliseringsstrategi 2012 – 2015 (Kulturministeriet, 2012)
- Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside: www.slks.dk under museer/museumsvirksomhed/kvalitetsvurdering

Kvalitetsvurderingen indeholder Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger af og anbefalinger til museets drift og fortsatte udvikling. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilskuds-ydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

Vurderingsgrundlag

Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer består af to dele: For det første museernes indberetninger til Slots- og Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, årsberetning, oversigt over forskningspublikationer og museets indberetning til Slots- og Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". For det andet et kvalitetsvurderingsmøde på museet, hvor museets bestyrelse og hovedtilskudsyder, der ofte er museets hjemkommune, deltager.

Der indgår tillige en ekstern sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed i forhold til fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende
- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger og anbefalinger samles i en rapport, der sendes til museet og museets hovedtilskudsyder.

Opfølgning

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Slots- og Kulturstyrelsens anbefalinger. Slots- og Kulturstyrelsen skal godkende opfølgningsplanen.

Et år efter godkendelse af opfølgningsplanen gennemføres et opfølgningsmøde mellem museet og Slots- og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgningsmødet redegøre skriftligt for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgningsmødet.